

S2022/3: Suomalainen yhteiskunta v. 1918 jälkeen 20 p.

Analysoi, mitkä tekijät uhkasivat suomalaisen yhteiskunnan vakautta kahtena vuosikymmenenä vuoden 1918 sisällissodan jälkeen ja mitkä seikat puolestaan edistivät olojen rauhanomaista kehitystä.

S2022/3: Suomalainen yhteiskunta v. 1918 jälkeen 20 p.

Hyvä vastaus:

- Tarkastellaan v. 1918 sisällissodan jättämää epäluottamusta valkoisten ja punaisten parissa suomalaista yhteiskuntaa epävakauttavana tekijänä.
- Poliittisessa oikeistossa epäiltiin parlamentaarista demokratiaa.
- Vasemmistossa puolestaan kommunistit kyseenalaistivat vallitsevan yhteiskuntajärjestyksen
- Porvarit eivät halunneet ryhtyä yhteistyöhön vasemmistopuolueiden kanssa.
- Työväenliike jakautui kahtia sosialidemokraatteihin ja kommunisteihin

S2022/3: Suomalainen yhteiskunta v. 1918 jälkeen 20 p.

Hyvä vastaus:

- **Lamakausi ja kommunismin pelko lisäsivät äärioikeistossa halua viedä Suomea kohti autoritaarista järjestelmää, jollaisia muodostui monissa eurooppalaisissa valtioissa**
- **Tätä ajoi Suomessa erityisesti lapuanliike. Toisaalta äärioikeiston väkivaltaiset toimet karkottivat lopulta monia sen tukijoita.**
- **Rauhanomaista kehitystä edistivät uudet lait, esim. Lex Kallio, torpparinvapautuslaki, oppivelvollisuuslaki ja kansaneläkelaki, joilla luotiin perustaa sosiaaliselle tasa-arvolle.**
- **Yhteiskuntaa vakautti esim. lapuanliikkeen kieltäminen, elintason nouseminen lamasta huolimatta ja 1930-luvun lopulla punamultahallituksen muodostaminen.**

S2022/3: Suomalainen yhteiskunta v. 1918 jälkeen 20 p.

Kiitettävä vastaus:

- **Analysoidaan lähemmin poliittisen kentän jännitteitä. Itsenäisyyden alkuvuosien hallitusmuototaistelu jätti myös porvarillisten puolueiden välille epäluottamuksen, ja kielikiistat repivät puoluekenttää ja yhteiskuntaa.**
- **Poliittisen elämän rikkonaisuus ja lamakausi vähensivät demokratian uskottavuutta.**
- **Monet oikeistolaiset olivat jo ennestään pettyneitä sisällissodan jälkeiseen yhteiskunnalliseen ja poliittiseen kehitykseen.**
- **Tämä heijastui äärioikeiston kannatuksen kasvuna**
- **Lainsäädäntöä käytettiin ensin kommunistien mutta sitten myös äärioikeiston toiminnan suitsimiseen.**
- **Eheyttävää politiikkaa tukivat niin maltillinen porvaristo kuin vasemmistokin.**
- **Yhteiskunnallisen tilanteen vakauttamista edisti esim. lapuanliikkeen kannatuksen vähentyminen liikkeen laittomien toimien koventuessa, mikä johti lopulta lapuanliikkeen kieltämiseen. IKL:n kannatus jäi vähäiseksi.**